

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שלישי כ"ט בסיון תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדרים - כ"ג

1. [שאלה זו שייכת לדרך קודם] רבא התפאר בפני רב נחמן על רב סחורה שהוא אדם גדול, אמר ר"ג לרבא: כשיבא לידך הביאהו לידי. מה היה ביניהם?
 רב סחורה בא להתיר נדרו ורב נחמן ניסה לפתוח לו בכמה אופנים, ובכולם אמר שנדר אדעתא דהכי, הקפיד עליו רב נחמן ושילחו, פתח רב נחמן לעצמו ואמר: רבי אומר: איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם? כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם, וכעת שהקפיד רב נחמן, אין זה תפארת האדם, ואדעתא דהכי לא נדרתי.
2. אלו מעשים נוספים למדנו כיצד פתחו החכמים להתיר הנדר?
 א. ר"ש ברבי - היה לו נדר להתיר ובכל דבר ששאלוהו החכמים אם נדר אדעתא דהכי אמר שכן, והיו מצטערים ונכנסים מהשמש לצל ומהצל לשמש, אמר לו בטנית בן אבא שאול בן בטנית, האם נדרת על דעת שכך יצטערו רבנן, אמר לו לא, והתירוהו.
 ב. ר' ישמעאל בר ר' יוסי - היה לו נדר להתיר, ולא הצליחו חכמים לפתוח לו, כיון שראה הכובס בצער החכמים הכהו, ופתחו לו בזה שאם היה יודע שיכוהו לא היה נודר, והקשה רב אחא שהרי אין פותחין ב'נולד' וענה רבינא שאין זה נחשב 'נולד' כיון ששכיח עם הארץ שמצער ת"ח אחרים.
 ג. אביי הדייר הנאה את אשתו - אם תשיא את בתה מנישואיה הקודמים לקרובה ולא לקרובו, ועברה על דעתו, ורב יוסף פתח לו בכך שאם היה יודע שתעבור על דעתו לא היה נודר, ואע"פ שגוף הנדר סותר את הפתח, מצינו שאפשר להתיר בכך, ששינינו: מעשה באדם שהדייר את אשתו מלעלות לרגל, ועברה על דעתו ועלתה לרגל, ובא לפני רבי יוסי, אמר לו: ואילו היית יודע שעוברת על דעתך ועולה לרגל, כלום הדרתה? אמר לו: לא, והתירו רבי יוסי.
3. משנה הרוצה להדייר את חבירו שיאכל אצלו - אלו שני דינים מתפרשים בגמרא ממשנה זו?
 א. הרוצה שיאכל אצלו חבירו ומפציר בו ומדירו אם לא יאכל - נדרי זירוזין הוא, והנדר בטל מאליו בלי התרה.
 ב. הרוצה שלא יתקיימו נדריו כל השנה, יעמוד בראש השנה ויאמר כל נדר שאני עתיד לידור יהא בטל, ובלבד שיהא זכור בשעת הנדר.
4. הקשו: אם זוכר את מודעתו בשעת הנדר ואעפ"כ נדר, עקר את תנאו וקיים את נדרו?
 א. אכן אביי גורס: ובלבד שלא יהא זכור בשעת הנדר.
 ב. רבא גורס כדמעיקרא - ובלבד שיהא, ומדובר שהתנה בראש השנה לבטל נדר מסוים, ובשעת הנדר זוכר שהתנה אבל אינו זוכר על איזה נדר התנה, אם אמר על דעת הראשונה הוא נודר, נדרו בטל. לא אמר על דעת הראשונה אני נודר - עקר את התנאי וקיים את הנדר.
 רב הונא בר חיננא רצה לדרוש היתר זה ברביים, אמר לו רבא התנא בכוונה סתם והבליע דין זה במשנה כדי שלא ינהגו קלות ראש בנדרים, ואתה הולך לדרוש כך ברביים?